

ΝΟΜΟΣ: 2269/20

Περί κυρώσεως της Διεθνούς Συμβάσεως της Διεθνούς Συνδιασκέψεως της Εργασίας της Ουασινγκτόνος περί περιορισμού των ωρών εργασίας εν ταις βιομηχανικαίς επιχειρήσεσιν εις οκτώ καθ' ημέραν και 48 καθ' εβδομάδα.
(ΦΕΚ 145/Α/1-7-20)

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Άρθρον πρώτον

Κυρούται η ως άνω διεθνής σύμβασις, έχουσα ως έπεται.

«Η Γενική Συνδιάσκεψις της Διεθνούς οργανώσεως της Εργασίας της Κοινωνίας των Εθνών, κληθείσα εν Ουασινγκτόνι υπό της Κυβερνήσεως των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής την 29ην Οκτ. 1919.

Αφού απεφάσισε να αποδεχθεί διαφόρους προτάσεις σχετιζομένας προς την «εφαρμογήν της αρχής της οκταώρου καθ' ημέραν και την τεσσαρακονταοκταώρου καθ' εβδομάδα εργασίας», ήτις είναι αναγεγραμμένη προς συζήτησιν εις το α' θέμα της ημερησίας διατάξεως της εν Ουάσινγκτων συνόδου της Συνδιασκέψεως, και

Αφού απεφάσισε όπως αι προτάσεις αύται διατυπωθούν υπό μορφήν σχεδίου Διεθνούς Συμβάσεως.

Αποδέχεται το επόμενον σχέδιον συμβάσεως προς κύρωσιν παρά των Μελών της Διεθνούς Οργανώσεως της Εργασίας συνωδά ταις διατάξεσι του περί Εργασίας Κεφαλαίου της Συνθήκης των Βερσαλλιών της 28 Ιουνίου 1919 και της Συνθήκης του Αγίου Γερμανού της 10 Σεπτεμβρίου 1919.

Άρθρον 1

Υπό την έποψιν της εφαρμογής της παρούσης συμβάσεως θεωρούνται βιομηχανικαί επιχειρήσεις ιδίως:

α) Τα μεταλλεία, λατομεία και αι πάσης φύσεως εξορυκτικά βιομηχανία.

β) Αι βιομηχανία εν αις κατασκευάζονται προϊόντα μεταβάλλονται, καθαρίζονται, επισκευάζονται, διακοσμούνται, αποτελειούνται προετοιμάζονται δια την πώλησιν, η εν αις αι ύλαι υφίστανται μεταβολήν, περιλαμβανομένης της κατασκευής πλοίων, των βιομηχανιών αποσυνθέσεως υλικού και της παραγωγής, μετατροπής και διαβιβάσεως κινητηρίου εν γένει δυνάμεως και του ηλεκτρισμού.

γ) Η κατασκευή, ανοικοδόμησις, συντήρησις, επισκευή, τροποποιήσις ή κατεδάφισις παντός οικοδομήματος και κτίσματος, σιδηροδρόμων, τροχιοδρόμων, λιμένων, δεξαμενών, προβλήτων, διωρύγων, εγκαταστάσεων εσωτερικής συγκοινωνίας δι' ύδατος, οδών, σηράγγων, γεφυρών, οδογεφυρών, συλλεκτήρων υπονόμων και κοινών, φεάτων, τηλεγραφικών τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, εργοστασίων φωταερίου, διανομής ύδατος ή άλλων οικοδομικών εργασιών, και αι προπαρασκευαστικά των ανωτέρω εργασιών εργασία.

δ) Η μεταφορά προσώπων και εμπορευμάτων δι' οδών, σιδηροδρόμων ή ύδατος, περιλαμβανομένης και της αποθηκείσεως εμπορευμάτων εις τα λιμενακοθήκας, τους λιμένας, αποβάθρας και αποθήκας διαμετακομίσεως, εξαιρουμένης της δια χειρός μεταφοράς. Αι σχετικά προς την μεταφορά δια θαλάσσης και δι' εσωτερικών πλωϊμων οδών διατάξεις θέλουν καθορισθεί υπο Συνδιασκέψεως ειδικής δια την εργασίαν των ναυτιλλομένων.

Αι αρμόδια αρχαί εκάστης χώρας θέλουσι καθορίσει τα διακριτικά όρια μεταξύ της βιομηχανίας αφ' ενός και του εμπορίου και της γεωργίας αφ' ετέρου.

Άρθρο 2

Εις πάσας τας οιουδήποτε είδους βιομηχανικάς εργασίας, δημοσίας ή ιδιωτικάς ως και εις τα παραρτήματα αυτών, εξαιρέσει εκείνων εις ας απασχολούνται μέλη μόνον μιας και της αυτής

οικογενείας, η διάρκεια της εργασίας του προσωπικού δεν δύναται να υπερβαίνει 8 ώρες ημερησίως και 48 ώρες καθ'εβδομάδα, πλην των κάτωθι εξαιρέσεων:

α) Αι διατάξεις της παρούσης συμβάσεως δεν εφαρμόζονται επί προσώπων κατεχόντων θέσιν εποπτείας ή διευθύνσεως, ή θέσιν εμπιστευτικήν.

β) Οσάκις επι τη βάσει νόμου η κατά συνήθειαν ή δια συμφωνίας μεταξύ των οργανώσεων εργοδοτών ή εργατών (ή εν ελλείψει τούτων οργανώσεων, μεταξύ των αντιπροσώπων εργοδοτών και εργατών), η διάρκεια της εργασίας μιας ή πλειόνων ημερών της εβδομάδας είναι κατώτερα των οκτώ ωρών κατά τας λοιπάς ημέρας της εβδομάδας.

Η εν τη παρούση παραγράφω προβλεπομένη υπέρβασις ουδέποτε δύναται να υπερβεί μιαν ώραν καθ'ημέραν.

γ) Οσάκις το προσωπικόν εργάζεται κατ'εναλλαγήν (EQUIPES) η διάρκεια της εργασίας δύναται να παραταθεί πέραν των οκτώ ωρών καθ'ημέραν και των τεσσαράκοντα οκτώ ωρών καθ'εβδομάδα, υπό τον όρον όπως ο μέσος όρος των ωρών της εργασίας υπολογιζόμενος επί περιόδου τριών τουλάχιστον εβδομάδων μη υπερβαίνει οκτώ ώρας καθ'ημέραν και τεσσαράκοντα οκτώ καθ'εβδομάδα.

Άρθρο 3

Υπέρβασις του εν άρθρ.2 ορίου των εργασίμων ωρών επιτρέπεται εις περίπτωσιν δυστυχήματος επελθόντος ή επικειμένου, η εις περίπτωσιν επειγούσης εργασίας εκτελεσθησομένης δια μηχανών ή εργαλείων, ή εις περίπτωσιν ανωτέρας βίας, μόνον όμως καθ'ο μέτρον αναγκαίοι τουτο ίνα αποτραπεί σοβαρά βλάβη εις την τακτικήν πορεία της εργασίας.

Άρθρο 4

Του κατά το άρθρο 2 ορίου των εργασίμων ωρών επιτρέπεται υπέρβασις εις τας εργασίας, ων η συνεχής λειτουργία, ως εκ της φύσεως αυτών, πρέπει να εξασφαλίζεται δια διαδοχικών εναλλαγών προσωπικού υπο τον όρον, όπως αι ώραι της εργασίας μη υπερβαίνωσι κατά μέσον όρον τας 56 καθ'εβδομάδα.

Το σύστημα τούτο ουδαμώς θίγει της ημέρας αδείας, αίτινες χορηγούνται εις τους εργαζομένους κατά τον εγχώριον νόμον ως αντιστάθμισμα της εβδομαδιαίας αναπαύσεως.

Άρθρο 5

Οσάκις εις εξαιρετικάς περιπτώσεις τα εν άρθρ.2 καθορισθέντα όρια ήθελον αναγνωρισθεί ως ανεφάρμοστα, αλλά μόνον δια τας περιπτώσεις ταύτας, δύναται δια συμφωνίας μεταξύ των οργανώσεων εργατών και εργοδοτών και εφ'όσον η Κυβέρνησις προς ην αύται δέον να ανακοινωθούν περιβάλλει αυτάς με ισχύν κανονισμού, να καθορισθεί επί τη βάσει περιόδου μακροτέρας, πίναξ της ημερησίας διαρκείας της εργασίας.

Ο μέσος όρος της εργασίας υπολογιζόμενος επι του εν τω πίνακι αριθμού των εβδομάδων δεν δύναται εν ουδεμιά περιπτώσει να υπερβεί τας 48 ώρας καθ'εβδομάδα.

Άρθρο 6

Δια κανονισμών εκδιδομένων υπό της αρμοδίας αρχής, καθορισθήσονται (κατά βιομηχανίαν ή κατ'επαγγέλματα) παρεκκλίσεις διαρκείας, αίτινες θέλουσιν επιτραπεί δια τας προπαρασκευαστικές ή συμπληρωματικές εργασίας, αίτινες αναγκαίως εκτελούνται έξω του δια την γενικήν εργασίαν της επιχειρήσεως ωρισμένου ορίου, ή δι'ωρισμένης κατηγορίας προσώπων, ών η εργασία είναι ιδιαζόντως διαλείπουσα β.προσωρινάι παρεκκλίσεις αίτινες θέλουσιν επιτραπή εις τας επιχειρήσεις προς αντιμετώπισιν εξαιρετικής συσσωρευτικής εργασίας

Οι κανονισμοί ούτοι συντάσσονται μετά γνωμοδότησιν των ενδιαφερομένων εργοδοτικών και εργατικών οργανώσεων, όπου υφίστανται τιαύται, οι κανονισμοί ούτοι θέλουσι καθορίσει το μέγιστον όριον των προσθέτων ωρών, αίτινες εις εκάστην περίπτωσιν δύναται

να επιτραπούν το δια τας προσθέτους ταύτας ώρας αναλογούν ημερομίσθιον θα είναι ηυξημένον κατά 25% τουλάχιστον εν σχέσει προς το κανονικόν τοιούτον.

Άρθρον 7

Εκάστη Κυβέρνησις θέλει ανακοινώσει εις το Διεθνές Γραφείον Εργασίας:

α) Πίνακα των εργασιών αίτινες θεωρούνται ως συνεχούς λειτουργίας κατά την έννοιαν του άρθρ.4.

β) Πλήρεις πληροφορίας περί της εφαρμογής των εν άρθρ.5 προβλεπομένων συμφωνιών.

γ) Πλήρεις πληροφορίας περί των κατά το άρθρ.6 εκδοθέντων κανονισμών και της εφαρμογής αυτών.

Το Διεθνές Γραφείον Εργασίας θέλει υποβάλλει κατ' έτος έκθεσιν επί του ζητήματος τούτου εις την Γενικής Συνδιάσκεψιν της Διεθνούς Οργανώσεως της Εργασίας.

Άρθρον 8

Προς διευκόλυνσιν της εφαρμογής των διατάξεων της παρούσης συμβάσεως, έκαστος εργοδότης οφείλει α. να γνωστοποιήσει δι'αγγελιών τοιχοκολλουμένων εις εμφανές μέρος του καταστήματος ή εις πάσαν άλλου κατάλληλον θέσιν ή καθ'οιονδήποτε άλλον υπο της Κυβερνήσεως εγκρινόμενον τρόπον τας ώρας ενάρξεως και λήξεως της εργασίας ή οσάκις η εργασία εκτελείται δι'εναλλασομένων ομάδων προσωπικού, τας ώρας της ενάρξεως και λήξεως της εργασίας εκάστης ομάδος. Αι ώραι καθορίζονται κατά τρόπον ώστε να μη υπερβαίνουν τα εν τη παρούση συμβάσει προβλεπόμενα όρια. Άπαξ γνωστοποιηθείσαι δεν τροποποιούνται αι ώραι ει μη κατά τρόπον και τύπον γνωστοποιήσεως εγκρινόμενον υπο της Κυβερνήσεως. Β. να γνωστοποιήσει κατά τον αυτόν τρόπον τα διαρκούσης της εργασίας παρεχόμενα διαλείμματα αναπαύσεως, άτινα δεν θεωρούνται ως αποτελούντα μέρος των ωρών εργασίας, γ. να αναγράψει εις βιβλίον ειδικόν, τηρούμενον καθ'όν τρόπον ήθελεν ορίση η νομοθεσία εκάστης χώρας ή ειδικός κανονισμός της αρμοδίας αρχής, όλας τας πραγματοποιηθείσας κατά τα άρθρ. 3 και 6 της παρούσης συμβάσεως προσθέτους ώρας εργασίας.

Η απασχόλησις προσώπων πέραν των κατά την παρ. α' ορισθησομένων ωρών η διαρκουσών των κατά την παρ. β' ωρών αναπαύσεως, θεωρείται παράνομος.

Άρθρον 9

Η εφαρμογή της παρούσης συμβάσεως εν Ιαπωνία θέλει γίνει υπό της κάτωθι τροποποιήσεις και επιφυλάξεις.

α) Ως βιομηχανικά επιχειρήσεις θεωρηθήσονται ίδια.

Αι εν παρ. ά του άρθρ.1 απαριθμηθείσαι.

Αι εν παρ.β' του άρθρ. 1. απαριθμηθείσαι, εφ'όσον απασχολούν τουλάχιστον 10 πρόσωπα.

Αι εν παρ.γ' του άρθρ.1 απαριθμηθείσαι, υπό την επιφύλαξιν ότι αύται περιλαμβάνονται εις την έννοιαν του «εργοστασίου» οριζομένην υπό της αρμοδίας αρχής.

Αι εν παρ.δ' του άρθρ. 1 απαριθμούμεναι βιομηχανίαι πλην της μεταφοράς προσώπων ή πραγμάτων δι'οδών, της συσκευασίας εμπορευμάτων εν ταις αποθήκαις, προκουμαίας, εις τους λιμένας, ως και της μεταφοράς δια χειρός, και

Ασχέτως προς τον αριθμόν των απασχολουμένων προσώπων εκείναι εκ των εν παρ.β' και γ' βιομηχανιών όσας η αρμοδία αρχή ήθελε καθορίσει ως πολύ επικινδύνους ή ανθυγιεινάς.

β) Η πραγματική διάρκεια της εργασίας παντός προσώπου έχοντος ηλικίαν 15 τουλάχιστον ετών και απασχολουμένου εις βιομηχανικήν επιχειρήσιν δημοσίαν ή ιδιωτικήν η εις παραρτήματα αυτής, δεν θέλει υπερβεί τας 57 ώρας εβδομαδιαίως, πλην της βιομηχανίας της ακατεργάστου μετάξης, όπου το ανωτάτον όριον της εργασίας δύναται να είναι 60 ώραι καθ'εβδομάδα.

γ) Η πραγματική διάρκεια της εργασίας εν ουδεμία περιπτώσει δύναται να υπερβαίνει τας 48 ώρας καθ'εβδομάδα δια τα ενήλικα κάτω των 15 ετών τα απασχολούμενα εις βιομηχανικάς

επιχειρήσεις δημοσίας ή ιδιωτικής ή εις τα παραρτήματα αυτών και δια τα πρόσωπα τα απασχολούμενα εις τας υπογείους εργασίας των μεταλλείων ασχέτως ηλικίας.

δ) Ο περιορισμός των ωρών εργασίας δύναται να τροποποιηθεί κατά τους όρους των άρθρων 2,3,4 και 5 της παρούσης συμβάσεως, χωρίς εν πάση περιπτώσει η αναλογία μεταξύ της διάρκειας της επιτρεπομένης υπερβάσεως και της διάρκειας της συνήθους εβδομάδος να δύναται να υπερβαίνει την εκ των διατάξεων των ειρημένων άρθρων προκύπτουσαν τοιαύτην.

ε) Εις πάντας τους εργάτας άνευ διακρίσεως κατηγοριών θα παραχωρείται εβδομαδιαίως προς ανάπαυσιν περίοδος 24 συνεχών ωρών.

ζ) Αι διατάξεις των ανωτέρω παραγράφων του παρόντος άρθρου θέλουσι τεθεί σε ισχύ το βραδύτερον την 2 Ιουλίου 1922

Πάντως αι διατάξεις του άρθρου 4 ως τροποποιούνται δια της παραγράφου δ' του παρόντος άρθρου θέλουσι τεθή εν ισχύ το βραδύτερον 1^η Ιουλίου 1923.

η) Το όριον των 15 ετών το εν παραγράφω γ' του παρόντος άρθρου προβλεπόμενον θέλει υψωθεί εις 16 έτη το βραδύτερον την 1^η Ιουλίου 1925.

Άρθρον 10

Εις τας Βρετανικάς Ινδίας η αρχή της εξηκονταώρου εβδομάδος θέλει γίνει δεκτή δι' όλους τους εργάτας τους απασχολουμένους εις τας βιομηχανίας εκτείνεται σήμερα ή υπο της Κυβερνήσεως των Ινδιών εφαρμοζομένη βιομηχανική νομοθεσία, ως και δια τα μεταλλεία και τας υπο της αρμοδίας καθορισθησομένης κατηγορίας των σιδηροδρομικών εργασιών.

Πάσα τροποποιήσις εις τα ανωτέρω καθορισθέντα όρια δεν δύναται να επιτραπεί υπο της αρμοδίας αρχής ει μη μόνον συνωδά προς τας διατάξεις των άρθρων 6 και 7 της παρούσης συμβάσεως.

Όσον αφορά τας λοιπάς διατάξεις η παρούσα σύμβασις δεν θέλει εφαρμοσθεί εις τας Ινδίας, δέον όμως εις προσεχή σύνοδον της Γενικής Συνδιασκέψεως να μελετηθεί το ζήτημα του μείζονος περιορισμού των εργασίμων ωρών.

Άρθρον 11

Αι διατάξεις της παρούσης συμβάσεως δεν θέλουσιν εφαρμοσθεί εν Κίνα, Περσία και Σιάμ. Ουχ ήττον το ζήτημα του περιορισμού των εργασίμων ωρών εις τας χώρας ταύτας θέλει ερευνηθεί εις προσεχή σύνοδον της Γενικής Συνδιασκέψεως.

Άρθρον 12

Όσον αφορά την εφαρμογήν της παρούσης συμβάσεως εν Ελλάδι, η κατά το άρθρον 19 διορία αφ' ης άρχεται η ισχύς των διατάξεων τούτων δύναται να μετατεθεί μέχρι της 1^{ης} Ιουλίου 1923 δια τας κάτωθι βιομηχανίας:

1. Εργοστάσια διθειούχου άνθρακος
2. Εργοστάσια οξέων
3. Βυρσοδευεία
4. Χαρτοποιεία
5. Τυπογραφεία
6. Πριονιστήρια
7. Αποθήκαι καπνού και καταστήματα επεξεργασίας αυτού
8. Υπαίθριοι μεταλλευτικάί εργασίαι
9. Χυτήρια
10. Εργοστάσια ασβέστου
11. Βαφεία
12. Υελουργεία (φυσηταί)
13. Εργοστάσια αερίοφωτος (θερμασταί)
14. Φορτοεκφορτώσεις εμπορευμάτων

Η αυτή διορία δύναται να μετατεθεί μέχρι της 1^{ης} Ιουλίου 1924 δια τας ακόλουθους βιομηχανίας:

1. Μηχανολογικά βιομηχανία Μηχανουργεία εργοστάσια χρηματοκιβωτίων και πλαστίγγων, κλινοποιεία, καρφοβελονοποιεία, εργοστάσια σκαγιών, σιδηρουργεία, χαλκουργεία και ορειχαλκουργεία, κασσιτερωτήρια, φανοποιεία, εργοστάσια υδραυλικών εγκαταστάσεων
2. Οικοδομικά βιομηχανία. Ασβεστοποιεία, τσιμεντοποιεία, γυψοποιεία, πλινθοποιεία, κεραμοποιεία και αγγειοπλαστεία, πλακοποιεία, μαρμαρογλυφεία και πριονιστήρια μαρμάρων, εργασία εκσκαφής και εργασία οικοδομής οικιών
3. Κλωστικά και υφαντικά βιομηχανία. Κλωστήρια και υφαντήρια πλην των βαφείων
4. Βιομηχανία ειδών διατροφής. Αλευρόμυλοι, αρτοποιεία και μακαρονοποιεία, οινοποιεία, οινοπνευματοποιεία και ποτοποιεία, ελαιουργεία, ζυθοποιεία, παγοποιεία και λεμοναδοποιεία, εργοστάσια ζαχαροπλαστικής και σοκολάτας, αλλαντοποιεία και κονσερβοποιεία, σφαγεία και κρεοπωλεία.
5. Χημικά βιομηχανία. Χρωματοουργεία, υελουργεία (πλην των φυσητών), εργοστάσια τερβυθελαιίου και τρυγικών αλάτων, εργοστάσια οξυγόνου και φαρμακευτικών προϊόντων, εργοστάσια λινελαίου, γλυκερίνης, ανθρακασβεστίου και φωταερίου (πλην των θερματών)
6. Βιομηχανία δέρματος. Υποδηματοποιεία και εργοστάσια δερματίνων ειδών
7. Βιομηχανία χάρτου και εκτυπώσεως. Εργοστάσια φακέλων, καταστήχων, βιβλιοδετεία, κυτιποιεία και σακκουλοποιεία, λιθογραφεία και τσιγκογραφεία.
8. Βιομηχανία ειδών ιματισμού. Ραφεία, ενδυμάτων και ασπρορούχων, σιδηρωτήρια, εφαπλωματοποιεία, πιλοποιεία, εργοστάσια τεχνητών ανθέων, πτερών και χειροτεχνημάτων, ομφρελλοποιεία.
9. Βιομηχανία επεξεργασίας ξύλου. Ξυλουργεία, βαρελοποιεία, καρροποιεία, εμαξοποιεία, καρεκλοποιεία, επιπλοποιεία, κορνιζοποιεία, εργοστάσια ψηκτρών και σαρώθρων.
10. Βιομηχανία ηλεκτρισμού. Εργοστάσια παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος, εργοστάσια ηλεκτρικών εγκαταστάσεων.
11. Εργασία μεταφορών δια ξηράς, σιδηροδρομικοί υπάλληλοι, τροχιοδρομικοί σωφέρ, αμαξηλάται, καρραγωγείς.

Άρθρον 13

Δια την εφαρμογήν της παρούσης συμβάσεως εν Ρουμανία η ημερομηνία αφ'ης κατά το άρθρον 19 θέλει αρχίσει η ισχύς της δύναται να αναβληθείσα μέχρι της 1^{ης} Ιουλίου 1924

Άρθρον 14

Αι διατάξεις της παρούσης συμβάσεως δύνανται εν πάση χώρα να ανασταλούν δια διαταγής της Κυβερνήσεως εν περιπτώσει πολέμου ή κινδύνου της εθνικής ασφαλείας.

Άρθρον 15

Αι επίσημοι επικυρώσεις της παρούσης συμβάσεως θα ανακοινωθώσιν εις τον Γεν. Γραμματέα της Κοινωνίας των Εθνών και θα καταχωρισθώσιν παρ' αυτού κατά τας διατάξεις του Κεφαλαίου XIII της Συνθήκης των Βερσαλλιών της 28 Ιουνίου 1919 και της Συνθήκης του Αγίου Γερμανού της 19 Σεπτεμβρίου 1919.

Άρθρον 16

Παν μέλος επικυρών την παρούσαν σύμβασιν υποχρεούται να εφαρμόση αυτήν εις εκείνας εκ των αποικιών ή κτήσεων ή προστατευομένων αυτού χωρών όσαι δεν αυτοκυβερνώνται πλήρως υπό την επιφύλαξιν

α) ότι αι διατάξεις της συμβάσεως δεν είναι ανεφάρμοστοι λόγω τοπικών συνθηκών

β) ότι δύναται να επιτευχθούν τροποποιήσεις αναγκαίαι δια την προσαρμογήν της συμβάσεως εις τας τοπικάς συνθήκας.

Πάν μέλος οφείλει να γνωρίσει εις το Διεθνές Γραφείο Εργασίας τας αποφάσεις του ως προς εκάστην των αποικιών ή κτήσεων αυτού ή των προστατευομένων χωρών όσαι δεν αυτοκυβερνώνται πλήρως.

Άρθρον 17

Άμα τη παρά τη Γραμματεία καταχωρίσει των επικυρώσεων παρά δύο μελών της Διεθνούς Οργανώσεως της Εργασίας, ο Γεν. Γραμματέυς της Κοινωνίας των Εθνών θέλει ανακοινώσει τούτο εις άπαντα τα μέλη της Διεθνούς Οργανώσεως της Εργασίας.

Άρθρον 18

Η παρούσα σύμβασις άρχεται ισχύουσα από της ημέρας καθ' ην η ως άνω ανακοίνωσις θέλει ενεργηθή παρά του Γεν. Γραμματέως της Κοινωνίας των Εθνών, δεν δεσμεύει δε ειμή όσα μέλη διεβίβασαν προς καταχώρησιν την παρ' αυτών επικύρωσιν εις την Γραμματείαν. Κατ' ακολουθίαν η παρούσα σύμβασις άρχεται ισχύουσα δια πάν έτερον μέλος από της ημέρας καθ' ην η παρ' αυτού επικύρωσις κατεχωρίσθη εις την Γραμματείαν.

Άρθρον 19

Πάν μέλος επικυρούν την παρούσαν σύμβασιν υποχρεούται να εφαρμόση τας διατάξεις αυτής το βραδύτερον την 1 Ιουλίου 1921 και να λάβη τα προς εκτέλεσιν των ως άνω διατάξεων αναγκαιούντα μέτρα.

Άρθρον 20

Πάν μέλος επικυρώσαν την παρούσαν σύμβασιν δύναται να την καταγγείλει εις το τέλος μιας δεκαετίας από της ημέρας καθ' ην αρχικώς τίθεται εν ισχύι η σύμβασις δι αποφάσεως κοινοποιουμένης εις την Γεν. Γραμματεία της Κοινωνίας των Εθνών καταχωριζομένης παρ' αυτή. Η καταγγελία ισχύει εν έτος μετά την παρά τη Γραμματεία καταχώρισιν.

Άρθρον 21

Το Διοικητικόν Συμβούλιον του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας οφείλει άπαξ τουλάχιστον κατά δεκαετίαν να υποβάλλει εις την Γεν. Συνδιάσκεψιν έκθεσιν περί της εφαρμογής της παρούσης Συμβάσεως, θ' αποφασίζη δε εάν υπάρχη περίπτωσις ίνα αναγραφή εις την ημερισίαν διάταξιν της Συνδιασκέψεως ζήτημα αναθεωρήσεως ή μεταρρυθμίσεως της Συμβάσεως.

Άρθρον 22

Το Αγγλικόν και Γαλλικόν κείμενον της παρούσης συμβάσεως είναι εξ ίσου αυθεντικά.

Άρθρον δεύτερον

Πάσα διάταξις της υφισταμένης Ελληνικής νομοθεσίας, παρέχουσα τυχόν μείζονα πλεονεκτήματα εις τα δια της υπό του παρόντος νόμου κυρουμένης συμβάσεως προστατευόμενα πρόσωπα, διατηρείται εν ισχύι, σύμφωνα προς το άρθρον 405 εδαφ. Τελευταίον της Συνθήκης των Βερσαλλιών.

Άρθρον τρίτον

Δια Β.Δ/τος κωδικοποιηθήσονται αι ανωτέρω διατάξεις εις τους οικείους νόμους, αναδημοσιευομένου καθ' έκαστον μετά πάσης άλλης προγενεστέρας τροποποιήσεως εις εν ενιαίον κείμενον.

Ο παρών νόμος, ψηφισθείς υπό της Βουλής και παρ' Ημών σήμερον κυρωθείς, δημοσιευθήτω δια της Εφημερίδος της κυβερνήσεως και εκτελεσθήτω ως νόμος του Κράτους.

Εν Αθήναις τη 24 Ιουνίου 1920

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Οι Υπουργοί

Επί της Εθνικής Οικονομίας
Κ. Σπυρίδης

Επί των Εξωτερικών
Ν. Πολίτης

Εθεωρήθη και ετέθη η μεγάλη του Κράτους σφραγίς.

Εν Αθήναις τη 25 Ιουνίου 1920

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός
Ιω. Δ. Τσιριμώκος